

VEČERE PÁNĚ JAKO AKT KANIBALISMU?

Kázání ze soboty 16.9.2017 – br. Michal Balcar

Úvod

Každá náboženská tradice disponuje rituály, pomocí nichž upevňuje základ svého poselství. Účast na takovém obřadu je z hlediska vyznavačů tradice nutná, protože je důležitým prvkem identity. V judaismu se jedná např. o půst během Jóm kippur, v islámu tzv. píliře islámu (každodenní modlitba, pouť do Mekky, almužny, Ramadán, vyznání víry). My křesťané se přesně neshodneme, které to jsou. To nás nemůže nijak zaskočit, jelikož se neshodneme téměř na ničem ostatním. Římští katolíci vidí takových obřadů 7. My, v souladu s protestantskou tradicí, tvrdíme, že se jedná o dva – křesť a Večeři Páně. Křesťany se stáváme tím, že vstoupíme do vody, která nás na základě vyznání víry omývá od hříchu. V průběhu života křesťana se posléze stává klíčovým rituálem Večeře Páně. Obřad, při kterém jíme tělo Kristovo a pijeme jeho krev. Jíme tělo a pijeme krev...

Text

Židé se mezi sebou přeli: „Jak nám ten člověk může dát k jídlu své tělo?“ Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám, nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Neboť mé tělo je pravý pokrm a má krev pravý nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já mám život z Otce, tak i ten, kdo mne jí, bude mít život z mne. (J 6,52-57)

Pohoršení

A to je divné. Snad nejsem jediný, kdo cítí, že se jedná o pohoršující, nepřijatelnou, neslušnou, skandální věc. Vždyť je to kanibalismus! S výjimkou kanibalů, je samozřejmě kanibalismus nepřijatelný ve všech kulturách bez ohledu na náboženství.

V židovské tradici je navíc velmi přísně zakázáno pít krev. A to i tu zvířecí, natož lidskou. Krev je nositelkou života a jako taková chráněna Hospodinem. Zmínka o krvi se objevuje již při vraždě Kaina (*„Jeho krev volá ze země“*), ale hlavně a zásadně v tzv. noachických příkázáních. To jsou pokyny, které Bůh svěřil Noemovi po potopě a jako takové se dotýkají všech lidí. Vlastně se jedná o součást smlouvy, kterou Hospodin uzavřel s Noemem zastupujícím každého z nás. Pít krev není člověku dovoleno.

Toto ustanovení potvrdil i jeruzalémský koncil popsáný v knize Skutků apoštolů v 15. kapitole. I pro křesťany je nepřijatelné požídat maso *“oživené krví”* (Sk 15, 29). A navzdory tomu se stane ústředním křesťanským rituálem akt pití krve a jzení těla, byt symbolický.

Před jistou dobou jsem vedl diskusi o křesťanství s jedním svým nevěřícím kamarádem. Přišla řeč i na Večeři Páně a on mi po chvíli s úžasem vmetl do tváře: *“Vždyť vy jste upíří! Pijete krev, abyste nezemřeli.”* Já jsem se zmohl jen na zmatené blekotání o tom, že to nebereme úplně doslova. Jenže on měl vlastně trochu pravdu.

Provokace

“To je hrozná řeč! Kdo to může poslouchat?” říkají Ježíšovi učedníci (mimo 12). Je to

hrozná řeč a hrozný akt a pokud to tak necítíme, je to špatně. Znamená to, že nám důstojná atmosféra, hezké obleky, dobrá organizace a skvělá hudba zakryly meritum věci. Že jíme tělo a pijeme krev a to je skandál a žádný slušný člověk by se na tom neměl podílet. Ježíš nás vede k tomu, abychom konali obřad, jenž z nás činí vyvrhele lidské společnosti. Protože on sám byl vyvrhelem.

Jde o život

My rozumíme starověké představě, že krev je nositelkou života. Už víme, že je bláhové ji pít, ale bez transfúze byl byla současná medicína ochromená. Málokterá vážnější operace se bez ní obejde. Počet úmrtí po nehodách byl byl násobně vyšší. Když jde o krev, jde o život. A o život jde i v našem případě. To je, oč tu běží. Protože přikázání lze porušit pouze v jediném případě – když jde o život. V judaismu se tomuto principu říká – *pikuach nefes* (díky za doplnění, Antoníne). Život je více než přikázání! Proto můžeme s třesoucíma rukama a malým srdcem přistoupit ke stolu Páně a přijmout jeho krev a jeho tělo. S vědomím, že jde o život.

Ke komu bychom šli?

Večeře Páně je zkouška. Její pohoršující a skandální poselství rozděljuje. Někteří Ježíšovi učedníci na něj zareagovali tím, že odešli. Nakonec se Kristus zeptal nejbližších dvanácti: „*I vy chcete odejít?*“ A Petr odpověděl způsobem, o kterém bych si přál, abychom se k němu z celého srdce připojili: „*Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží.*“